

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Nr. i Dokumentit: 22.35.1-2016-08

**RAPORTI I AUDITIMIT
PËR RAPORTIN FINANCIAR VJETOR TË KOMUNËS SË
KLLOKOTIT PËR VITIN E PËRFUNDUAR MË 31 DHJETOR 2016**

Prishtinë, qershor 2017

Zyra Kombëtare e Auditimit e Republikës së Kosovës është institucioni më i lartë i kontrollit ekonomik e financiar, i cili me Kushtetutën dhe ligjet e vendit gëzon pavarësi funksionale, financiare dhe operative. Zyra e Kombëtare e Auditimit kryen auditime të rregullsisë dhe të performancës dhe për punën e vet i jep llogari Kuvendit të Kosovës.

Misioni ynë është që të kontribuojmë në menaxhimin e shëndoshë financiar në administratën publike. Ne kryejmë auditime në përputhje me standardet e njohura ndërkombëtare të auditimit në sektorin publik si dhe me praktikën e mira evropiane.

Raportet e Zyrës Kombëtare të Auditimit promovojnë drejtpërsëdrejti llogaridhënien e institucioneve publike pasi që ato ofrojnë bazë të qëndrueshme për të kërkuar llogari nga menaxherët e çdo organizate buxhetore. Në këtë mënyrë ne rrisim besimin në shpenzimin e fondeve publike dhe luajmë një rol aktiv në sigurimin e interesit të taksapaguesve dhe të palëve tjera të interesit në rritjen e përgjegjësisë publike.

Auditori i Përgjithshëm ka vendosur në lidhje me opinionin e auditimit për Pasqyrat Financiare Vjetore të komunës së Klllokotit, në konsultim me Ndhmës Auditorin e Përgjithshëm Qerkin Morina, i cili e ka mbikëqyrur auditimin.

Raporti dhe opinionin i lëshuar janë rezultat i auditimit të kryer nga Florim Maliqi – udhëheqës ekipi, Mexhit Ferati, anëtar dhe Arben Hundozi, anëtar, nën menaxhimin e Udhëheqësit të Departamentit të auditimit Fatlinda Ramosaj.

TABELA E PËRMBAJTJES

Përmbledhje e përgjithshme	4
1 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm	7
2 Qeverisja.....	12
3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli	17
Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit	28
Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA.....	29
Shtojca III: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak	32
Shtojca IV: Letërkonfirmimi	36

Përmbledhje e përgjithshme

Hyrje

Ky Raport përmbledh çështjet kryesore që dalin nga auditimi i Raportit Financiar Vjetore të Komunës së Klllokotit për vitin 2016, i cili e përcakton Opinionin e dhënë nga Auditori i Përgjithshëm. Ekzaminimi i pasqyrave financiare për vitin 2016 është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Institucioneve Supreme të Auditimit. Qasja jonë ka përfshirë testet dhe procedurat, të cilat ishin të nevojshme për të arritur në një opinion lidhur me pasqyrat financiare. Qasja e aplikuar e auditimit është paraqitur në Planin e Jashtëm të Auditimit¹, të datës 06.02.2017.

Auditimi ynë është fokusuar në:

Më hollësisht, shih Shtojcën 1.

Niveli i punës së kryer nga Zyra e Kombëtare e Auditimit për të përfunduar auditimin për vitin 2016 pasqyron drejtpërsëdrejti cilësinë e kontrollit të brendshëm të zbatuar nga menaxhmenti i Komunës së Klllokotit.

Opinion i Auditorit të Përgjithshëm

Opinion i Kualifikuar me Theksim të Çështjes

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore *paraqesin një pamje të drejtë dhe të vërtetë* në të gjitha aspektet materiale, përveç blerjes së një automjeti në vlerë 27,888€, i cili ishte paguar nga kategoria mallra dhe shërbime ndërsa duhej të ishte paguar nga kategoria investime kapitale.

Theksimi i çështjes

Komuna nuk ka arritur t'i regjistroj pronat, objektet, tokat si dhe pasurinë e përvetësuar gjatë vitit 2016 në vlerë prej 36,599€.

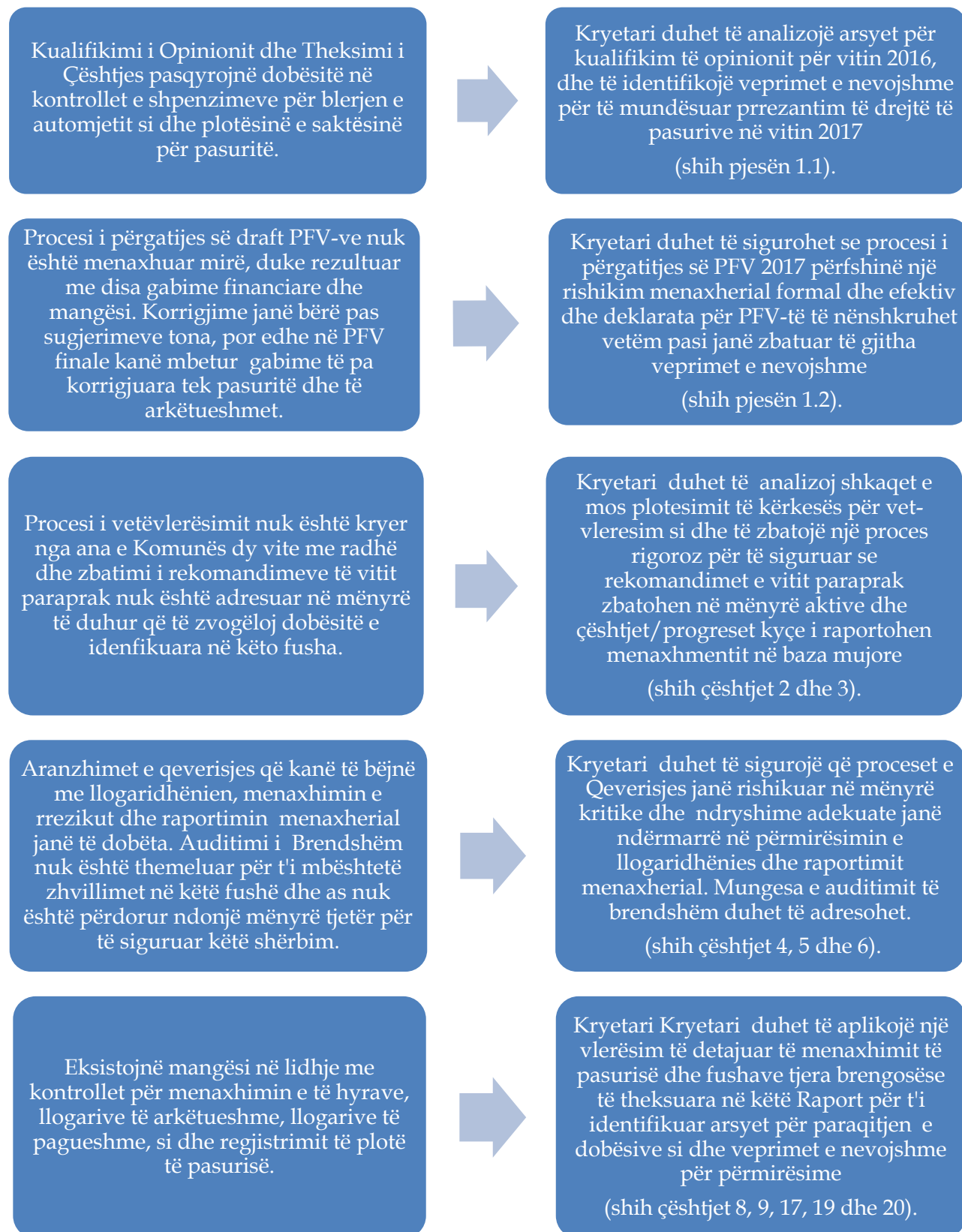
Formulimi i plotë i opinionit është dhënë në hollësi në kapitullin 1.1 të këtij raporti.

Shtojca II shpjegon llojet e ndryshme të opinioneve të aplikuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit.

¹ Termi "Plani i Jashtëm i Auditimit" është zëvendësim i termit "Memorandumi i Planifikimi të Auditimit"

Dëshirojmë të falënderojmë Kryetarin e Komunës dhe stafin e tij për bashkëpunim gjatë procesit të auditimit.

Konkluzionet dhe rekomandimet kryesore:

Përgjigja e Kryetarit të Komunës

Kryetari i Komunës ka marrë në konsideratë dhe është pajtuar me të gjeturat e detajuara dhe konkluzionet e auditimit, si dhe është zotuar se do t'i adresojë të gjitha rekomandimet e dhëna. Më tutje Kryetari i Komunës është zotuar që:

- ta shqyrtoj Raportin e auditimit në Asamblenë Komunale; dhe
- deri në fund të muajit janar 2018, ta diskutoj në Asamblenë Komunale progresin lidhur me zbatimin e Planit të Veprimit për rekomandimet e auditimit, para se PFV 2017 të jenë dorëzuar në Ministrinë e Financave.

Për më tepër shih shtojcën IV.

1 Pasqyrat financiare vjetore dhe obligimet e tjera për raportimin e jashtëm

Hyrje

Rishikimi ynë i Pasqyrave Financiare Vjetore (PFV) merr parasysh pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë dhe saktësinë e informacionit të prezantuar në PFV. Ne gjithashtu e marrim parasysh deklaratën e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar, kur PFV-të dorëzohen në Ministrinë e Financave.

Deklarata për prezantimin e PFV-ve përfshinë një numër të pohimeve në lidhje me pajtueshmërinë me kornizën raportuese si dhe cilësinë e informacionit në kuadër të PFV-ve. Këto pohime kanë për qëllim t'i ofrojnë Qeverisë sigurinë se të gjitha informatat relevante u janë ofruar për të siguruar se mund të ndërmerret një auditim gjithëpërfshirës.

1.1 Opinioni i auditimit

Opinioni i Kualifikuar me Theksim të çështjes

Kemi audituar PFV-të e Komunës së Kllokotit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2016, të cilat përfshijnë pasqyrën e pranimeve dhe të pagesave në para të gatshme, pasqyrën e ekzekutimit të buxhetit, si dhe shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare.

Sipas opinionit tonë, përveç efekteve të çështjes së përshkruar në paragrafin për Bazën për Opinion të Kualifikuar, Pasqyrat Financiare Vjetore për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2016, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (të kontabilitetit në para të gatshme), Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësim dhe ndryshime) dhe Rregullore MF. Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore.

Baza për opinion të kualifikuar

Pagesa për blerjen e një automjeti në shumë prej 27,888€ ishte bërë nga mjetet e ndara për mallra dhe shërbime. Komuna këtë shumë e kishte pranuar si grant shtesë nga qeveria, të cilat janë përdorur për blerjen e automjetit për nevojat e komunës. Ky gabim ka ndikim në keq klasifikimin e shpenzimeve në kuadër të Pasqyrave Financiare Vjetore, duke rezultuar në një gabim material me ndikim në kualifikimin e opinionit.

Kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare'. Sipas kërkesave etike, të cilat janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave vjetore financiare të Organizatave Buxhetore

në Kosovë, ZKA është i pavarur nga Komuna dhe përgjegjësitë tjera etike janë përmbushur në pajtim me këto kërkesa. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Theksimi i çështjes

Ne tërheqim vëmendjen tuaj për faktin se vlera e pasurive të regjistruara në regjistrin e pasurive dhe të prezantuara në PFV nuk ishte e plotë, pasi që komuna nuk ka arritur t'i regjistroj të gjitha pronat, objektet, tokat si dhe as pasurinë e përvetësuar gjatë vitit 2016 në vlerë 36,599€. Sipas ZKF, mos regjistrimi i pasurisë ka ardhur si pasojë e mos gatishmërisë së zyrtarit paraprak të pasurisë. Për këtë arsye, kryetari ka zëvendësuar këtë zyrtar me një zyrtar tjetër i cili kishte marrë autorizimet e duhura për regjistrimin e pasurive në SIMFK më datën 27.12.2016.

Përgjegjësia e menaxhmentit dhe personave përgjegjës për qeverisje dhe PFV-të

Kryetari i Komunës së Kllokotit është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme të modifikuar si dhe është përgjegjës për kontrole të brendshme të cilat menaxhmenti i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare, pa keq-deklarime materiale të shkaktuara qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë zbatimin e Ligjit nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë (me plotësime dhe ndryshime).

Kryetari i Komunës dhe Zyrtari Kryesorë Financiar janë përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të komunës.

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV

Përgjegjësia jonë është që të shprehim një opinion për PFV në bazë të auditimit të kryer. Auditimi është kryer në përputhje me SNISA. Këto standarde kërkojnë që t'i përmbahemi kërkesave etike, të planifikojmë dhe të kryejmë auditimin për të marrë siguri të arsyeshme se pasqyrat financiare nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk garanton se një auditim që kryhet në pajtim me SNISA-t do të zbulojë një keq-deklarim material kur ekziston. Keq-deklarimet mund të rrijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose së bashku mund të ndikojnë në vendimet e marra mbi bazën e këtyre PFV-ve.

Auditimi përfshinë kryerjen e procedurave për të marrë dëshmi në lidhje me informatat financiare dhe shpalosjet në PFV. Procedurat e zgjedhura varen nga gjykimi i auditorit, duke përfshirë edhe vlerësimin e rreziqeve nga keq-deklarimet materiale në PFV, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Gjatë vlerësimit të rrezikut, auditori merr në konsideratë kontrollin e brendshëm që është relevant në përgatitjen e pasqyrave financiare nga entiteti, në mënyrë që të dizajnojë procedura të auditimit që janë të përshtatshme për rrethanat e entitetit, por jo për qëllim të shprehjes së opinionit mbi efektivitetin e kontroleve të brendshme të entitetit.

Auditimi përfshinë edhe vlerësimin e përshtatshmërisë së politikave kontabël të përdorura, arsyeshmërinë e përllogaritjeve kontabël të bëra nga menaxhmenti, si dhe vlerësimin e prezantimit të pasqyrave financiare.

1.2 Pajtueshmëria me kërkesat për PFV-të dhe kërkesat tjera për raportim

Nga komuna kërkohet të raportoj në përputhje me kornizën e caktuar raportuese dhe kërkesat tjera për raportim. Ne kemi marrë parasysh:

- Pajtueshmërinë me Rregulloren MF. Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiare nga Organizatat Buxhetore;
- Kërkesat e LMFP-së nr. 03/L-048 (me ndryshime dhe plotësime);
- Pajtueshmërinë me Rregullën Financiare nr. 01/2013;
- Pajtueshmërinë me Rregullën Financiare nr. 02/2013;
- Planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve;
- Kërkesat e Procedurave të Menaxhimit Financiar dhe të Kontrolleve (MFK);
- Kërkesat tjera për raportime buxhetore, siç janë raportet tremujore duke i përfshirë këtu edhe pasqyrat nëntëmujore me kohë;
- Raportet operative (të performancës), nëse ka; dhe
- Draft plani dhe plani përfundimtar i prokurimit me kohë.

Të gjitha kërkesat e lartshënuara janë përmbushur deri sa në draft Pasqyrat Financiare Vjetore janë vërejtur disa mangësi. Ne kemi dhënë disa sugjerime për të përmirësuar të dhënat në PFV dhe për të siguruar plotësinë e shpalosjeve të nevojshme. Disa korrigjime financiare të bëra janë si në vijim:

- Neni 13 Pasqyra e pranimeve dhe pagesa në para të gatshme, tek burimet e fondeve është prezantuar buxheti final në vlerë 897,245€ në vend të shpenzimeve në vlerë 873,401€;
- Tek e njëjta pasqyrë, pjesa e shfrytëzimit të fondeve është paraqitur buxheti final në vend të shpenzimeve për secilën kategori. Po ashtu, tek shfrytëzimi i fondeve në total janë përfshirë vetëm subvencionet dhe shpenzimet kapitale;
- Neni 14 Raporti i ekzekutimit të buxhetit, tek kolona A në vend të buxhetit fillestar gabimisht është prezantuar buxheti final si dhe nuk është ndarë në të hyra tatimore dhe jo tatimore;
- Tek neni 14 kolona B, tek shënimet 9 dhe 10 në vend të të hyrave të planifikuara janë paraqitur të hyrat e realizuara. Po ashtu, tek kolona B shënimi 12, grantet e përcaktuara të donatorëve shuma e paraqitur nuk është e barabartë me buxhetin final për 18,052€;
- Po ashtu, edhe dalja e parasë në kolonën A në vend të buxhetit fillestar është paraqitur buxheti i rishikuar;

-
- Në kolonën B dalja e parasë së gatshme, shënimi 3 mallra dhe shërbime është paraqitur alokimi në vend të buxhetit final me vlerë më të lartë për 3,000€;
 - Tek kolona C, të hyrat nuk kanë përfshirë të hyrat indirekte në vlerë 1,966€. Kjo ka rezultuar edhe me përcjellje të gabimit edhe në shënimin 10 të hyrat jo tatimore.;
 - Në kolonën e tretë C dalja e parasë sipas Thesarit është 873,401€ ndërsa janë prezantuar në shumë 874,199€, janë mbivlerësuar për 797€;
 - Gabimet e prezantuara në nenin 14, janë bartur edhe në nenin 14.6 Shpalosja e ndarjeve fillestare dhe finale; Tek shpalosjet e shënimeve 2 dhe 3, shuma totale e shpenzimeve është prezantuar gabimisht;
 - Shënimi 12, granti i përcaktuar i donatoreve nuk është shpalosur saktë sipas shumës së cekur në tabelën e dyte tek kolona C;
 - Te neni 19 pasuritë kapitale mbi 1,000€ nuk janë zërthyer në zëra, si: ndërtesat, toka, pajisjet, makineritë dhe automjetet;
 - Te neni 19.3.2 pasuritë nën 1,000€ nuk është prezantuar asnjë vlerë për vitin 2016 e as për dy vitet paraprake, e njëjta gjë vlen edhe për stoqet Neni 19.3.3;
 - Neni 21 ishin prezantuar të hyrat e shpenzuara në shumë 107,136€, të cilat ishin mbivlerësuar për 200€. Sipas Thesarit shpenzimet nga të hyrat ishin 106,936€; dhe
 - Neni 22 Raport për bilancet e pashpenzuara të fondit zhvillimor në mirëbesim, është plotësuar, përderisa komuna nuk e ka këtë lloj të hyrash.

Ndërsa çështjet që kanë mbetur të pa korrigjuara janë:

- Përmbledhja e pasurive jo financiare mbi 1,000€ dhe nën 1,000€ nuk ishin të plota, deri sa këtë çështje më gjerësisht e kemi trajtuar tek nënkapitulli 1.1 Opinioni i auditimit; dhe
- Shpalosja e llogarive të arkëtueshme, sidomos për taksën në biznes nuk ishte korrigjuar.

DEKLARATA E BËRË NGA MENAXHMENTI I KOMUNËS

Marrë parasysh çka u tha më lartë, Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, me rastin e dorëzimit të draft PFV-ve në Ministrinë e Financave, mund të konsiderohet pjesërisht e saktë, për shkak se gjatë auditimit janë identifikuar gabime materiale dhe mangësi që kanë ndikuar në kualifikimin e opinionit dhe theksimin e çështjes.

1.3 Rekomandimet për pjesën e parë të raportit

Për çështjet e sipër përmendura jepet rekomandimi:

Rekomandimi 1 Kryetari duhet të sigurojë se është bërë një analizë për t'i përcaktuar shkaqet për Kualifikim dhe Theksim të Çështjes. Duhet të ndërmerren veprime për t'i adresuar shkaqet në mënyrë sistematike për t'i evituar gabimet në keq klasifikimin e shpenzimeve dhe në regjistrimin e plotë të pasurisë. Gjithashtu, duhet të sigurojë se janë vendosur procese efektive për të konfirmuar që plani i hartimit të PFV 2017 i adreson të gjitha çështjet e ngritura në raport dhe Deklarata e bërë nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe ai Financiar, nuk duhet të nënshkruhet, përveç nëse ndaj draft PFV-të janë aplikuar të gjitha kontrollet e nevojshme.

2 Qeverisja

Hyrje

Aranzhimet efektive të qeverisjes janë thelbësore për menaxhmentin e komunës që të menaxhojë në mënyrë të suksesshme sfidat me të cilat përballet dhe të sigurojë ofrimin e shërbimeve më të mira në dobi të taksapaguesve dhe të shfrytëzuesve tjerë të shërbimeve.

Një mjet kyç në mbështetje të qeverisjes efektive është zbatimi i rekomandimeve të auditimit pasi kjo tregon se menaxhmenti është duke u munduar t'i zhvilloj proceset ekzistuese dhe kontrollat. Në mënyrë të ngjashme, lista kontrolluese e vet-vlerësimit që plotësohet nga të gjitha OB siguron një kornizë për zhvillimin e aranzhimeve të zgjeruara të qeverisjes. Është e rëndësishme që përgjigjet e dhëna nga një OB të jenë të mbështetura nga dëshmitë përkatëse.

Pjesa tjetër e rishikimit të aranzhimeve të qeverisjes pasqyron një shqyrtim të:

- fushave të aranzhimeve të qeverisjes ku nevojiten përmirësime të rëndësishme dhe ku besojmë se rekomandimet tona mund të nxisin përmirësime pozitive, duke e përfshirë edhe shqyrtimin e sistemit të kontrollit të brendshëm; dhe
- fushave të menaxhimit financiar dhe kontrollit të identifikuar përmes punës sonë të auditimit, duke përfshirë punën specifike të drejtuar në çështjet e pajtueshmërisë në sistemet kyçe të të hyrave dhe shpenzimeve (këto fusha janë shqyrtuar në kapitullin 3 të këtij Raporti).

Konkluzioni i përgjithshëm mbi qeverisjen

Ekziston një numër i dobësive të qeverisjes brenda komunës veçanërisht në lidhje me llogaridhënien, menaxhimin e rrezikut dhe cilësinë e raportimit menaxherial. Lista kontrolluese e vet-vlerësimit, nuk ishte plotësuar nga komuna as për këtë vit raportues, e as vitin e kaluar. Komuna ishte zotuar se për vitin 2016 do të përgatisë dhe do të dorëzojë vet-vlerësimin, por kjo kishte mbetur vetëm si synim i përcaktuar.

Për një qeverisje efektive duhen marrë më seriozisht kërkesat ligjore. Përveç, tjerash komuna duhej të zbatonte rekomandimet e dhëna nga auditimi i vitit të kaluar. Auditimi i këtij viti ka nxjerrë në pah se niveli i rekomandimeve të zbatuara nga viti i kaluar ishte i ulët, ku vetëm një (1) nga 13 ishte zbatuar plotësisht.

Komuna nuk ka një strategji zhvillimore, por shërbehet me një strategji të Vitisë e cila strategji nuk përfshinë llogaritjen e kostove për matjen e rezultateve të objektivave të saj. Po ashtu, komuna nuk kishte përgatitur një listë të rreziqeve të cilat janë kërkesë e procedurave të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit.

Gjithashtu, edhe në aspektin e pajtueshmërisë me legjislacionin, auditimi ynë ka shpalosë ekzistencën e disa dobësive të cilat përfshinë kryesisht tejkalimin e numrit të stafit të buxhetuar, dobësi në arkëtimin e të hyrave si rezultat i mos respektimit të rregulloreve dhe mos caktimin e limiteve për dhënien e subvencioneve.

2.1 Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraparak

Raporti jonë i auditimit për PFV-të për vitin 2015 ka rezultuar me 13 rekomandime. Pavarësisht përgatitjes së planit të veprimit për të zbatuar rekomandimet e vitit 2015, një numër çështjesh të rëndësishme mbeten ende pa u zbatuar. Raporti ynë nuk ishte diskutuar në Kuvendin Komunal, si një rekomandim specifik i dhënë për të gjitha komunat.

Deri në përfundim të auditimit 2016, vetëm një (1) rekomandim ishte zbatuar, katër (4) ishin në proces të zbatimit dhe tetë (8) nuk ishin zbatuar. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrës se si janë adresuar ato, shih Shtojcën III.

Çështja 2 - Zbatimi i rekomandimeve nga viti paraparak - Prioritet i lartë

E gjetura Zbatimi vetëm i një (1) rekomandimi nga auditimi i vitit të kaluar flet se menaxhmenti nuk ka shprehur ndonjë përkushtim e as që ka ndjekur ndonjë proces formal për të menaxhuar dhe monitoruar mënyrën e zbatimit të rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm.

Rreziku Dobësitë e vazhdueshme të kontrolleve të menaxhmentit dhe kontrolleve tjera në sistemet financiarë kyçe kanë rezultuar në:

- Regjistrim jo të plotë të pasurive;
- Përsëritja e keq klasifikimit të shpenzimeve kapitale;
- Dobësi lidhur me të arkëtueshmet nga taksa në biznes; dhe
- Dobësi në hartimin e listës së rreziqeve etj.

Rekomandimi 2 Kryetari duhet të sigurojë se do të zbatohet një proces i forcuar i llogaridhënies së stafit përgjegjës për zbatimin e rekomandimeve, sipas afateve kohore dhe prioritetëve të përcaktuara me planin e veprimit. Monitorimi i progresit të rekomandimeve duhet të bëhet në mënyrë sistematike.

2.2 Pyetësi i vet-vlerësimit të komponentave të MFK-së

Ministria e Financave ka hartuar një listë të detajuar të vet-vlerësimit për organizatat buxhetore për të mbështetur aranzhimet efektive të qeverisjes. Ne kemi vërejtur se plotësimi i pyetësit të vet-vlerësimit të MFK-së nuk është kryer dhe dorëzuar në Ministri. Lidhur me këtë, ne kemi përmbledhur të gjeturat tona më poshtë.

Çështja 3 - Pyetësi i vet-vlerësimit - Prioritet i lartë

E gjetura Pyetësi i vet-vlerësimit të komunës nuk është plotësuar nga menaxhmenti i komunës, dhe kjo konfirmon se sistemet e menaxhimit të rrezikut nuk ishin ende funksionale. Kjo situatë ka ndodhur për shkak se nuk janë ndërmarr hapat fillestar në këtë fushë; dhe

Lidhjet në mes të planit të prokurimit dhe buxhetit si dhe përpilimi i raporteve adekuate në baza të rregullta kohore nuk janë vendosur, si dhe raportet nuk janë përpiluar gjithmonë në baza të rregullta kohore.

Kjo është rezultat i mungesës së qartësisë së menaxhmentit që ka të bëjë me rëndësinë e kësaj liste kontrolluese dhe me atë se kush është zyrtari përgjegjës që i përdorë këto mekanizma për t'i mbështetur përmirësimet operative. Ky pyetësor nuk ishte plotësuar as vitin paraprak.

Rreziku Mungesa e plotësimi të pyetësit për vet-vlerësim si dhe aranzhimet e dobëta të qeverisjes ndikojnë në dobësimin e proceseve strategjike dhe operative dhe e zvogëlojnë cilësinë e shërbimeve të ofruara për qytetarët përmes aktiviteteve joefikase dhe joefektive.

Rekomandimi 3 Kryetari duhet të sigurojë se është ndërmarrë veprimi për plotësimin e listës kontrolluese të vet-vlerësimit dhe është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive. Më pas, duhet të aplikohet një mekanizëm për ta konfirmuar saktësinë e listës kontrolluese si dhe për të siguruar dokumentacionin mbështetës.

2.3 Rishikimet specifike të qeverisjes

Puna jonë në fusha të veçanta të aranzhimeve të qeverisjes është bazuar përmes planifikimit të auditimit, duke marrë parasysh kontekstin brenda të cilit komuna operon dhe sfidat me të cilat përballet.

2.3.1 Përcaktimi i objektivave strategjike

Komuna është e obliguar të përgatisë dhe të përcjellë planet strategjike në nivel të organizatës, si: Strategjinë për Zhvillim Ekonomik Lokal, Strategjinë për Zhvillim Rural Lokal, Strategjinë e Zhvillimit të Turizmit, Plani Strategjik për Zhvillimin e Arsimit Para universitar, Plani i Mirëmbajtjes së Hapësirave Publike, Plani Zhvillimor Komunal, Plani i Rregullues Urban, etj.

Komuna nuk ka hartuar një strategji zhvillimore në nivel të komunës. Ajo shfrytëzon një plan zhvillimor të quajtur Plani Zhvillimor i Vitisë dhe i Kllokotit për vitet 2010-2020.

Çështja 4 – Plani strategjik jo specifik – Prioritet i lartë

E gjetura	Plani strategjik zhvillimor i përfshirë në planin strategjik të Vitisë, nuk është specifik për vizionin, misionin dhe objektivat e Kllokotit. Po ashtu, nuk ka ndonjë plan të hartuar kundër korrupsionit.
E gjetura	Mungesa e rishikimit dhe përshtatjes së planeve strategjike të përfshira në planin e integruar të Komunës së Vitisë, pamundëson që të përcillet përmbushja e objektivave në pikëpamje të vizionit të komunës si një ndër kushtet esenciale të qeverisjes së mirë.
Rekomandimi 4	Kryetari i Komunës duhet të sigurojë se dot rishikohet plani strategjik i integruar dhe do të monitorohet në mënyrë sistematike arritja objektivave, duke vendosur funksione efektive të mbikëqyrjes dhe qeverisjes së mirë në nivel të organizatës. Nëse objektivat nuk janë të përshtatshme në planin e përmendur më lart, të sigurojë se është hartuar një plan i veçantë për komunën.

2.3.2 Raportimi menaxherial dhe llogaridhënia

Menaxhmenti ka zbatuar një sërë kontrollesh të brendshme për të siguruar se sistemet financiare funksionojnë siç duhet. Është e rëndësishme që ato të përfshijnë raportimin e duhur tek menaxhmenti për të mundësuar një përgjigje efektive dhe me kohë ndaj problemeve operative të identifikuara. Pas rishikimeve tona kemi vërejtur:

Çështja 5 – Dobësi në kontrollet menaxheriale – Prioriteti i lartë

- E gjetura** Rishikimi ynë i kontrolleve menaxheriale të zbatuara në sistemin kryesor financiar të komunës ka nxjerrë në pah një raportim të dobët financiar mbi shpenzimet, të hyrat dhe të arkëtueshmet tek menaxhmenti i lartë, si dhe analiza të pakompletuara të ofrimit të shërbimeve. Raportimi më tepër bëhet në formë verbale se sa me shkrim. Kjo mënyrë e raportimit nuk ndihmon procesin e vendimmarrjes dhe llogaridhënien e menaxhmentit në përgjithësi.
- Rreziku** Cilësia e dobët e raportimit financiar dhe të aktiviteteve tek menaxhmenti i lartë e ka reduktuar aftësinë e menaxhmentit për të menaxhuar aktivitetet e komunës në mënyrë pro aktive si dhe ka ulur efektin e kontrolleve buxhetore.
- Rekomandimi 5** Kryetari duhet të sigurojë se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, nga i cili kërkohet që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimtarisë dhe të sigurojë se është vendosur një zgjidhje e përshtatshme brenda muajve në vijim.

2.4 Sistemi i auditimit të brendshëm

Komuna nuk ka në funksion auditimin e brendshëm. U/A nr. 23/2009, rregullon rastet kur organizatat nuk e kanë në funksion auditimin e brendshëm dhe ofron mënyra tjera të sigurimit të këtyre shërbimeve.

Çështja 6 – Mosfunksionimi i NjAB – Prioriteti i lartë

- E gjetura** Komuna nuk e ka të themeluar Njësinë e Auditimit të Brendshëm edhe pse me buxhet e ka të lejuar këtë pozitë. Gjatë vitit 2016 nuk janë shfrytëzuar as mënyrat alternative të sigurimit të funksionit të auditimit të brendshëm të parapara me Ligjin për Auditim të Brendshëm Nr. 03/L-128, Neni 10.3.
- Rreziku** Mungesa e rishikimeve të auditimit të brendshëm mund të ndikojë në vazhdimin e përsëritjes së dobësive në sistemet kyçe të kontrollit të brendshëm. Për më tepër, menaxhmenti mund të mos jetë në gjendje që me kohë t'i identifikojë dobësitë e kontrolleve dhe të reagojë për eliminimin e tyre.
- Rekomandimi 6** Kryetari të sigurojë shfrytëzimin e funksionit të auditimit të brendshëm sipas njëres nga mënyrat e përkufizuara me ligjin për auditim të brendshëm, themelimin e Njesisë së Auditimit të Brendshëm, themelimin e Njesisë së Përbashkët të Auditimit të Brendshëm me subjektet e sektorit publik të cilat nuk kanë Njësi të Auditimit të Brendshëm apo sigurimin e shfrytëzimit të shërbimit të auditimit të brendshëm të caktuar nga Ministria e Financave, me qëllim të shtimit të vlerës dhe përmirësimit të tërësishëm të kontrolleve të brendshme.
-

3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Hyrje

Puna jonë për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK) jashtë fushave të qeverisjes të përmendura në kapitullin 2, pasqyron punën e detajuar të ndërmarrë për sistemet e të hyrave dhe shpenzimeve në organizatat buxhetore. Si pjesë e kësaj, ne konsiderojmë menaxhimin e buxhetit, çështjet e prokurimit dhe të burimeve njerëzore si dhe pasuritë dhe detyrimet.

Konkluzioni për menaxhimin financiar dhe kontrollin

Për komunën sistemi i të hyrave mbetet si një ndër shqetësimet kryesore, për shkak se rregulloret dhe udhëzimet nuk janë zbatuar tërësisht. Dobësi janë identifikuar edhe në sistemin e pagave dhe mëditjeve si dhe mallrave dhe shërbimeve. Kjo reflekton një mungesë të mbikëqyrjes së duhur nga komuna në fushat e përmendura.

3.1 Planifikimi dhe realizimi i buxhetit

Ne i kemi shqyrtuar të hyrat e arkëtuara, burimet e fondeve buxhetore, si dhe shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike. Kjo është paraqitur në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Të hyrat vetjake (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2016 Pranimet	2015 Pranimet	2014 Pranimet
Të hyrat vetjake	120,000	120,000	118,120	90,320	116,032

Gjatë vitit 2016 komuna kishte arritur të inkasojë 98% të të hyrave vetjake të planifikuara. Niveli i inkasimit të të hyrave vetjake ka shënuar një rritje prej 31% krahasuar me vitin 2015, si dhe 2% më shumë se viti 2014. Një rritje e të hyrave në vitin 2016 ka ndodhur si rezultat i arkëtimit më të lartë i të hyrave nga tatimin në pronë.

Të hyrat vetjake të këtij viti ishin shpenzuar pjesërisht për projekte kapitale në shumë 20,028€, për subvencione dhe transfere në shumë prej 5,000€ dhe pjesa më e madhe të hyrave vetjake ishin shpenzuar për mallra dhe shërbime në shumë 80,099€. Sa i përket të hyrave nga viti i kaluar në shumë 143,160€ nuk ishin bartur dhe nuk janë alokuar për shpenzim, ngase Kuvendi Komunal dy vite me radhë nuk i ka aprovuar.

Tabela 2. Burimet e fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final ²	2016 Realizimi	2015 Realizimi	2014 Realizimi
Burimet e Fondeve:	850,699	915,297	870,742	853,340	816,101
Granti i Qeverisë -Buxheti	730,699	759,714	748,743	770,847	771,789
Të bartura nga viti paraprak ³ -	0	0	0	0	39,235
Të hyrat vetjake ⁴	120,000	120,000	105,128	82,493	5,077
Donacionet e jashtme	0	35,583	16,871	0	0

Buxheti final në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 64,598€. Kjo rritje është rezultat i grantit shtesë nga qeveria në shumë 29,015€ si dhe donacioneve nga jashtë në shumë 35,583€. Buxheti i komunës ka mundur të jetë edhe më i madh sikur Kuvendi i Komunës të aprovonte vendimin për bartjen e të hyrave vetjake nga vitet e kaluara në shume 143,160€. Sipas informatave nga zyrtarët komunal, mos aprovimi i të hyrave të bartura ka ndodhur për shkak se nuk ka pasur projekte të specifikuara.

Në vitin 2016, komuna ka shpenzuar 870,742€, apo 95% të buxhet final, me një përmirësim prej 7% krahasuar me vitin 2015. Megjithatë, realizimi i buxhetit për investime kapitale mbetet në nivel jo të kënaqshëm dhe më poshtë jepen shpjegimet për pozitën aktuale.

Tabela 3. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti Final	2016 Realizimi	2015 Realizimi	2014 Realizimi
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike:	850,699	915,297	870,742	853,340	816,101
Pagat dhe Mëditjet	701,472	693,358	683,237	672,928	575,683
Mallrat dhe Shërbimet	95,796	133,584	126,762	124,623	75,974
Shërbimet komunale	17,200	17,200	17,200	17,155	23,180
Subvencionet dhe Transferet	6,644	6,944	6,944	1,999	4,650
Investimet Kapitale	29,587	64,211	36,599	36,635	136,614

Shpjegimet rreth ndryshimeve në kategoritë buxhetore janë në dhënë si në vijim:

- Buxheti final për paga dhe mëditje është ulur për 8,114€, nga ai fillestar, për shkak se komuna ka dërguar me vonesë buxhetin fillestar. Buxheti ishte dërguar në fund të marsit 2016;

² Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

³ Të hyrat vetjake të Komunave të pashpenzuara në vitin paraprak të bartura në vitin aktual.

⁴ Pranimet e përdorura nga entiteti për financimin e buxhetit të vet.

- Buxheti për mallra dhe shërbime është rritur për 37,788€ deri sa shpenzimet për këtë kategori ishin 97% e ndarjes buxhetore. Kjo shkallë e lartë e ekzekutimit të buxhetit nuk paraqet një performancë të mirë, pasi në kuadër të kësaj kategorie ishte futur edhe një shpenzim kapital (automjet) në shumë 27,888€. Shpenzimin për automjetet e kemi trajtuar në bazën për opinion të kualifikuar;
- Buxheti për shërbimet komunale ishte shpenzuar në shumë 17,200 apo 100% nga buxheti i ndarë. Pavarësisht kësaj, komuna ende ka borxhe të pashlyera nga vitet e kaluara në shumë 57,411€;
- Buxheti final për investime kapitale krahasuar me atë fillestar ishte rritur për 34,624€, ndërsa shkalla e shpenzimeve për këtë kategori ishte vetëm 57% e buxhetit apo 26% më shumë se vitin paraprak. Sipas analizës së tabelës së projekteve kapitale, vetëm zyra e kryetarit kishte prezantuar një projekt prej 44,065€ në këtë kategori. Komunës i mbetet të zgjidhë problemin e planifikimit dhe ekzekutimit të buxhetit për investime kapitale, sepse mos miratimi i bartjes së të hyrave mund të ndikojë drejtpërsëdrejti në zhvillimin ekonomik të qytetit; dhe
- Komuna ka pranuar donacione të jashtme në shumë 35,583€, ndërsa kishte ekzekutuar 16,871€. Prej tyre, 16,571€ për projekte kapitale, ndërsa shuma prej 300€ për mallra dhe shërbime.

Çështja 7 – Realizimi i buxhetit – Prioriteti i lartë

E gjetura	Realizimi i buxhetit për investime kapitale dhe mallra dhe shërbime nuk ishte në nivelin e pritur. Tek kategoria e investimeve kapitale kishte vetëm një projekt kapital të planifikuar, ndërsa tek mallrat dhe shërbimet edhe pse niveli sipas shpenzimeve duket më i lartë, kjo kategori përfshin edhe keq klasifikimin prej 27,888€ për blerjen e automjetit.
Rreziku	Planifikimi jo i duhur i buxhetit për investime kapitale, mos planifikimi i projekteve dhe realizimi i ulët i buxhetit do të rezultojë në mos arritjen e objektivave të organizatës.
Rekomandimi 7	Kryetari duhet të sigurojë që performanca buxhetore është monitoruar në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar. Aty ku planifikimet fillestare të buxhetit janë të pasakta, kjo duhet të reflektohet plotësisht në pozitën e buxhetit final.

3.1.1 Të hyrat

Të hyrat vetjake totale për vitin 2016 ishin 118,120€. Prej tyre 116,154€ janë mbledhur nga komuna ndërsa 1,996€ janë të hyra nga gjambat e trafikut.

Çështja 8 - Të hyrat nga tatimi në pronë - Prioritet i lartë

E gjetura Drejtoria për tatim pronë për vitin 2016 kishte planifikuar të hyra nga tatimi në pronë shumën 86,849€, deri sa kishte arritur të inkasoj 60,376€ apo 83% nga shuma e planifikuar. Nëse krahasojmë me vitin e kaluar, komuna ka shënuar një rritje prej 26,055€ në inkasim, mirëpo ne nuk kemi gjetur se komuna ka azhurnuar listën me tatimpagues të rinj.

Po ashtu, gjatë vitit 2016 komuna nuk ka kryer verifikimin e 1/3 të pronave të regjistruara gjë që do mund të ndikonte edhe më shumë në rritjen e të hyrave nga tatimi në pronë.

Rreziku Deri sa komuna nuk arrinë të kryej verifikimin e 1/3 e pronave ekzistuese si dhe mos identifikimi i pronave të reja mund të ketë ndikim që komuna të ketë të dhëna jo të sakta dhe të plota për pronat e ekzistuese. Identifikimi i pronave të reja mund të ndikojë edhe në rritjen e të hyrave me rendësi të veçantë për komunën.

Rekomandimi 8 Kryetari duhet të sigurojë se janë identifikuar të gjitha pronat në territorin e saj dhe të sigurojë se kryhet verifikimi i 1/3 të pronave që janë të regjistruara aktualisht.

Çështja 9 - Taksa në firmë - Prioritet i lartë

E gjetura Sipas rregullores për taksa, ngarkesa dhe gjoba është e caktuar tarifa se me çfarë shume vjetore do të ngarkohet secili biznes nga komuna. Gjatë rishikimit të evidencës së taksës në firmë, kemi vërejtur se komuna nuk ka faturuar dhe nuk ka ngarkuar asnjë biznes në dy vitet e fundit me këtë taksë. Ne nuk kemi gjetur ndonjë dëshmi se komuna ka nxjerrë ndonjë vendim për mos ngarkesën e tarifave për biznese si dhe nuk kemi vërejtur se ka ndonjë mekanizëm për të inkasuar borxhet e akumuluar. Shuma totale e trashëguar nga vitet paraprake ishte 93,070€.

Rreziku Mungesa e dëshmimeve për mos ngarkesën vjetore të bizneseve nuk e liron menaxhmentin nga përgjegjësia për menaxhim financiar dhe kontrole për të hyrat nga biznesi. Mungesa e një strategjie për të inkasuar shumat e akumuluar nga viti në vit mund të rrezikoj që këto të hyra të shndërrohen në borxhe të këqia dhe të bëhen të pa mbledhshme.

Rekomandimi 9 Kryetari duhet të analizoj arsyet përse nuk janë ngarkuar me taksë vjetore të gjitha bizneset dhe të vendos mekanizma efektiv për inkasimin e borxheve, duke mos përjashtuara edhe masat ligjore apo masa tjera administrative.

3.1.2 Pagat dhe mëditjet

Shpenzimet për paga dhe mëditje për vitin 2016, ishin 683,237€ apo 99% e buxhetit për këtë kategori. Pagat dhe Mëditjet paguhen përmes një sistemi të centralizuar qeveritar. Kontrollat që operojnë në nivel lokal nga komuna kanë të bëjnë me: (a) autorizimin e listës së pagave; (b) verifikimin e ndryshimeve të mundshme; dhe (c) rishikimin e buxhetit për këtë kategori dhe barazimet me thesarin.

Gjatë auditimit kemi vërejtur mangësitë në vijim:

Çështja 10 - Mos përshtatje e kodeve të nën programeve - Prioritet i mesëm

E gjetura Komuna kishte paguar pagë nga nën programi i gabuar. Ne kemi vërejtur se edhe pse komuna nuk ka njësi të auditimit të brendshëm, nga ky nën program kishte paguar një të punësuar në zyrën e kryetarit. Edhe pse pozita e AB-së është e buxhetuar, dhe ky buxhet shpenzohet, komuna nuk kishte pasur shërbime të auditimit të brendshëm.

Rreziku Punësimi i zyrtarit në zyrën e kryetarit në vend të pozitës së lejuar për AB ka rezultuar që komuna mos rekrutoj auditorin e brendshëm, ndërsa pagesat për pozita të pa buxhetuara, sjellin rrezik që pasqyrimi i shpenzimit të buxhetit mos të jetë i saktë.

Rekomandimi 10 Kryetari të sigurojë ndërmarrjen e veprimeve të nevojshme për një planifikim të stafit bazuar në nevoja reale, dhe mos të shpenzojë mjete për pozita të pa buxhetuara.

Çështja 11 - Tejkalimi i personelit të buxhetuar - Prioritet i mesëm

- E gjetura** Gjatë auditimit të punësuarve në shërbimin e shëndetësisë primare kemi gjetur se ishte tejkaluar numri i të punësuarve të lejuar me buxhet. Numri i stafit të buxhetuar ishte 12 deri sa në listën e pagave ishin 15. Ndërsa në katër (4) raste kishte mos harmonizim mes kodeve të nën programit të të punësuarve me rastin e ekzekutimit të pagave.
- Rreziku** Tejkalimi i numrit të të punësuarve të lejuar me buxhet, rrit rrezikun që mos të ketë mjete të mjaftueshme për t'i ekzekutuar pagat, ndërsa mos harmonizimi i drejtë i kodeve të nën programeve mund të rezultojë me informata të pasakta, rrjedhimisht me tejkalim të numrit të lejuar të të punësuarve në programet përkatëse.
- Rekomandimi 11** Kryetari të sigurojë ndërmarrjen e veprimeve të nevojshme për respektimin e e numrit të punësuarve sipas planifikimit të buxhetit për kodin e nën programit përkatës gjatë procesit të ekzekutimit të pagave.

3.1.3 Mallrat dhe shërbimet, si dhe shërbimet komunale

Buxheti final për mallra dhe shërbime ishte 133,584€. Prej tyre ishin shpenzuar 129,421€. Në vijim prezantojmë mangësitë e identifikuara:

Çështja 12 - Vonesa në pagesa - Prioritet i mesëm

- E gjetura** Me datën 26.04.2016 ishte paguar shuma prej 3,181€ në emër të hartimit të dy (2) projekteve ndërsa fatura ishte pranuar me datën 08.05.2013. Përkundër pranimit të projekteve nga komuna, fatura nuk ishte paguar sipas rregullave financiare ku thuhet se fatura e pranuar duhet të paguhet brenda 30 ditësh.
- Rreziku** Mungesa e një plani për shlyerjen e obligimeve sipas rregullave financiare mund të rrezikoj që faturat e tilla të ekzekutohen me përmbarues dhe kjo mund të ndikoj në mos realizimin e buxhetit sipas projeksioneve aktuale.
- Rekomandimi 12** Kryetari duhet të sigurojë se faturat e pranuar paguhen brenda afatit ligjor, dhe të shqyrtohen mundësitë buxhetore për shlyerjen e faturave të trashëguara me shumë se një vit.

Çështja 13 – Avance të pa mbyllura për udhëtim zyrtare – Prioritet i mesëm

- E gjetura** Komuna nuk kishte arritur të mbyllë një avanc për udhëtime zyrtare sipas afatit ligjor prej 14 ditësh. Ne kemi gjetur se një shumë prej 2,658€ nuk ishte mbyllur jo vetëm brenda afatit ligjor, por as në kohën e auditimit në mars të vitit 2017.
- Rreziku** Avancet e pambyllura me kohë prezantojnë mos respektim të afatit ligjor nga mbajtësit e buxhetit dhe rrezikojnë që paratë e shpenzuara mos të arsyetohen.
- Rekomandimi 13** Kryetari duhet të sigurojë se respektohet afati ligjor për mbylljen e avanceve duke siguruar llogaridhënie për paranë e shpenzuar.

3.1.4 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 6,644€ të cilat ishin shpenzuar në tërësi. Në vijim janë prezantuar dobësitë lidhur me këtë kategori.

Çështja 14 – Dokumentacion jo i plotë – Prioritet i mesëm

- E gjetura** Me rastin e testimit të katër (4) mostrave në shumë 650€ kemi vërejtur se mungonin vërtetimet e kërkuara për të arsyetuar shpenzimet e financuara.
- Rreziku** Mos respektimi i kritereve të përcaktuara në Rregulloren për ndarjen e subvencioneve, mund të rezultojë me ndarje të padrejtë të subvencioneve dhe me mos arritjen e qëllimit për çka janë ndarë subvencionet.
- Rekomandimi 14** Kryetari duhet të sigurojë se janë marrë veprimet e nevojshme për respektimin e kritereve të Rregullores, me rastin e marrjes së vendimit për ndarjen e mjeteve financiare nga kategoria e subvencioneve dhe transfereve.

Çështja 15 - Mos caktimi i limiteve për ndarjen e subvencioneve – Prioritet i mesëm

- E gjetura** Rregullorja e brendshme për ndarjen e subvencioneve, gjegjësisht Neni 6 dhe Neni 9, nuk e specifikon vlerën monetare të lejuar nga Kryetari për ndarjen e subvencioneve.
- Rreziku** Mos përcaktimi i vlerës monetare të lejuar, mund të rezultojë me mos informim të drejtë të përfituesve të mundshëm me rastin e shprehjes së interesit për aplikim për përfitimin e së drejtës për subvencione.
- Rekomandimi 15** Kryetari të sigurojë ndërmarrjen e veprimeve të nevojshme për azhurnimin e Rregullores për ndarjen e subvencioneve, të caktojë limitet e lejuara me qëllim të rritjes së transparencës dhe informimit të drejtë të publikut.

3.1.5 Investimet kapitale

Shpenzimet për investime kapitale gjatë vitit 2016 ishin 36,599€ apo 57% nga buxheti i ndarë. Kjo shumë prezanton vetëm dy projekte kapitale të realizuara në vitin 2016, deri sa një automjet – pasuri kapitale nuk ishte prezantuar dhe paguar nga kategoria e investimeve kapitale. Çështjen e pagesës së automjetit nga kategoria e mallrave dhe shërbimeve kemi sqaruar në kuadër të bazës për opinion.

Çështja 16 - Sigurimi i ekzekutimit - Prioritet i lartë

- E gjetura** Kontrata kornizë një vjeçare “Sigurimi fizik i objekteve”, ishte lidhur në shumë totale mujore prej 2,360€ deri sa kjo kontrate do duhej të ishte si shumë totale vjetore prej 28,320€. Nënshkrimi i kontratës në vlerë mujore, kishte rezultuar edhe me sigurim të ekzekutimit me vlerë më të ulët se sa ishte kërkuar. Vlera e sigurisë së ekzekutimit ishte 236€, ndërsa duhej të ishte 2,832€.
- Rreziku** Siguria e ekzekutimit në vlerë më të vogël se ajo e kërkuar, në rast të mos zbatimit të kontratës nga OE nuk ofron siguri të mjaftueshme komunës dhe as mbulesë për dëmet e mundshme.
- Rekomandimi 16** Kryetari duhet të sigurojë se zyra e prokurimit do t’i respektojë të gjitha kriteret e përcaktuara, dhe se nuk nënshkruhet asnjë kontratë pa u plotësuar këto kriteret. Ndërsa në rast të mos zbatimit të kriterëve, të kërkojë përgjegjësi nga zyrtarët përgjegjës për zbatimin e kërkesave të rregullave të prokurimit.

3.2 Pasuritë

3.2.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale

Vlera neto e pasurisë kapitale në fund të vitit 2016 ishte 1,585,574€. Kjo shumë e prezantuar në PFV përfshinte pasuritë e regjistruara vite më herët në SIMFK, deri sa në vitin aktual të raportimit nuk ishin përfshirë investimet kapitale të vitit.

Çështja 17 - Mangësi në regjistrimin dhe menaxhimin e pasurisë - Prioritet i lartë

E gjetura Asnjë nga pasuritë e blera gjatë vitit 2016 nuk ishin regjistruar në regjistrin kontabël të pasurive. Këto pasuri kishin vlerë 36,599€. Po ashtu, as automjeti i blerë nga mallrat dhe shërbimet e që i takon pasurive jo-financiare mbi 1,000 nuk ishte regjistruar. Ndërsa toka, ndërtesat dhe automjetet edhe pse janë të regjistruara, ato nuk janë të prezantuara në vlera financiare.

Rishikimi i evidencës së automjeteve ka nxjerrë në pah se shtatë (7) nga 15 automjete ishin aktive (në gjendje të rregullt) ndërsa tetë (8) tjerat ishin jo të përdorshme. Prej këtyre, tri (3) automjete si jo funksionale ishin blerë vetëm gjashtë (6) vite më parë.

Po ashtu, ne kemi vërejtur se pasuritë nën 1,000 nuk regjistrohen në E-pasuria, sepse ky sistem nuk ka qenë në përdorim në vitin 2016 e as në vitet e kaluara.

Rreziku Mos regjistrimi i plotë dhe vlerësimi i të gjitha pronave komunale mund të rezultojë në nënvlerësimin e pasurive. Neglizhenca për mos mirëmbajtjen e automjeteve ka rezultuar me amortizim fizik dhe kjo mënyrë e menaxhimit të tyre ka pasur kosto shtesë në blerjen e automjetit për nevoja të komunës.

Rekomandimi 17 Kryetari duhet të sigurojë se procesi i regjistrimit të pasurisë dhe vlerësimit të tyre do të bëhet në një afat kohor sa më të shpejtë dhe të sigurojë se janë përfshirë të gjitha pasuritë në regjistrin kontabël. Të vendos kontrolle lidhur me mirëmbajtjen e automjeteve dhe të rishikohen arsyet përse automjetet të cilat kanë mundur të shfrytëzohen ende për nevoja të komunës, janë jashtë funksionit.

3.2.2 Trajtimi i parasë së gatshme dhe ekuivalentëve të saj

Komuna zbaton inkasimin e të hyrave në para të gatshme deri në 10€. Këto të hyra regjistrohen dhe pastaj depozitohen në bankë.

Çështja 18 - Depozitimi me vonesë në bankë i parave të mbledhura - Prioritet i mesëm

E gjetura Sipas rregullave financiare të gjitha mjetet deri në 10€ mund të mblidhen nga komuna në para të gatshme, dhe në fund të ditës ato duhet të deponohen në bankë së bashku me dokumentin përmbledhës të përcaktuar si numër identifikues UNIREF. Gjatë auditimit, ne kemi vërejtur vonesa nga një (1) deri në tre (3) muaj për t'i depozituar këto mjete.

E gjetura Mos deponimi me kohë i parave të mbledhura në llogarinë bankare, rrit rrezikun që mbajtja e parasë për muaj me radhë të humbet apo keqpërdoret.

Rekomandimi 18 Kryetari duhet të sigurojë se do të ndërpritet kjo praktikë dhe të kërkoj nga zyrtarët përgjegjës që paratë e mbledhura të deponohen në llogaritë bankare brenda afateve të përcaktuara me rregulloret financiare dhe të reduktoj rrezikun për manipulime të mundshme.

3.2.3 Te arkëtueshmet

Llogaritë e arkëtueshme të komunës prezantojnë shuma të mjeteve që qytetarët dhe organizatat i detyrohen komunës për shërbimet, punët, mallrat apo pronat që i kanë përfituar nga komuna. Shuma e llogarive të arkëtueshme në fund të vitit 2016 arrinë shifrën 495,371€. Zërat më të lartë që e përbëjnë këtë shumë janë: Tatimi në pronë 380,026€, licenca tjera afariste 93,070€ dhe të arkëtueshmet nga qiraja 22,275€.

Çështja 19 - Rritje e vazhdueshme e llogarive të arkëtueshme - Prioritet i lartë

E gjetura Borxhet e akumuluar, shuma e të cilave po rritet nga viti në vit, paraqet një nga sfidat kryesore të komunës. Kjo ka ndodhur për shkak se komuna nuk ka arritur t'i përmbahet Rregullës Financiare për arkëtimin e të hyrave dhe të vendos mekanizma efektiv për inkasimin e tyre. Komuna ende nuk ka hartuar një strategji mbi veprimet që duhet të ndërmerren për zvogëlimin e llogarive të arkëtueshme.

Rreziku Ngritja e vazhdueshme e llogarive të arkëtueshme redukton aftësitë e komunës për financimin e projekteve nga të hyrat vetjake. Vonesa në hartimin e një strategjie për inkasimin e borxheve të pa inkasuara mund të shpie në një situatë, që ato të shndërrohen në borxhe të këqia dhe të bëhen të pa mbledhshme.

Rekomandimi 19 Kryetari duhet të krijojë një qasje gjithëpërfshirëse në trajtimin e këtyre llogarive, duke vendosur mekanizma efektiv për reduktimin në nivel të pranueshëm të këtyre borxheve. Menaxhmenti duhet të inicioj një proces rivlerësimi, ku të gjitha llogaritë do të analizohen në kuptimin e vjetërsisë, shumave domethënëse, mundësive reale për inkasim dhe ushtrimin e masave administrative për inkasimin e tyre.

3.3 Obligimet e papaguara

Pasqyra e detyrimeve të papaguara ndaj furnitorëve në fund të vitit 2016 ishte 222,548€. Këto detyrime janë bartur për t'u paguar në vitin 2017. Gjithashtu, në fund të vitit janë prezantuar detyrimet kontingjente si konteste gjyqësore në shumë 101,205€. Trendi i bartjes së borxheve nga viti në vit, reflekton një menaxhim jo të mirë të aktiviteteve buxhetore.

Çështja 20 - Fatura të papaguara nga vitet e kaluara - Prioritet i lartë

E gjetura Komuna nuk pasur një plan të mirëfilltë të rrjedhës së parasë për pagesën e obligimeve të ndodhura. Në fund të vitit 2016 ishin regjistruar obligime nga kategoria për mallra dhe shërbime shuma prej 150,385€, obligime nga shpenzimet komunale 57,411€ dhe obligime nga investimet kapitale shuma prej 14,752€. Këto obligime janë fatura të bartura nga viti në vit, përkatësisht nga viti 2011-2014. Faturat e viteve të kaluara të trashëguara nuk disponojnë me dokumentacion mbështetës dhe ky fakt e bënë shumë të vështirë të konfirmohet nëse këto obligime janë valide dhe të pagueshme.

Rreziku Deri sa te mos verifikohen këto fatura bashkë me dokumentacionin mbështetës si dhe mos të regjistrohen në librin e protokollit, pagesa e tyre është e vështirë, dhe bartja e tyre nga viti në vit mund t'i kushtoj buxhetit të komunës në të ardhmen.

Rekomandimi 20 Kryetari duhet të angazhoj personelin financiar të verifikoj faturat dhe t'i protokolloj në librin e faturave të papaguara si dhe duhet të ketë parasysh se detyrimet e tilla mund të ndikojnë në mos arritjen e objektivave sipas projeksioneve të parapara me buxhet.

Shtojca I: Qasja dhe metodologjia e auditimit

Përgjegjësitë e Auditorit dhe të atyre të ngarkuar me qeverisje janë dhënë në hollësi në Opinionin e përcaktuar në kapitullin 1.2 të këtij raporti.

Derisa rezultat kyç i punës sonë është opinionin e auditimit, ky raport pasqyron tërësinë e punës sonë me fokus të veçantë edhe në Çështjet e Qeverisjes përfshirë Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin. Kjo e fundit mbështetet në programin tonë të gjerë të auditimit të pajtueshmërisë të bazuar në rrezik.

Përmbledhja e përgjithshme ka për qëllim t'i nxjerrë në pah gjetjet kryesore të auditimit dhe veprimet kyçe për të cilat Kryetari duhet të sigurojë se janë ndërmarrë për t'i adresuar dobësitë e identifikuara të menaxhimit/të kontrollit.

Raporti i detajuar ofron një përmbledhje të gjerë të gjeturave tona të auditimit me theks të veçantë në përcaktimin e shkakut të gjeturave të auditimit dhe në dhënien e rekomandimeve të përshtatshme për t'i adresuar ato. Për të qenë më i plotë, ne kemi përfshirë çështjet e identifikuara gjatë auditimit të ndërmjetëm aty ku ato kanë mbetur relevante. Të gjeturat tona janë definuar si:

Të prioritetit të lartë - Çështjet të cilat nëse nuk adresohen mund të rezultojnë në dobësi materiale në kontrollin e brendshëm dhe ku veprimi i marrë do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme; dhe

Të prioritetit të mesëm - Çështje të cilat mund të mos rezultojnë në dobësi materiale, por ku veprimi i marrë gjithashtu do të ofrojë mundësinë për përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të kontrolleve të brendshme.

Të gjeturat që konsiderohen me prioritet të ulët i janë raportuar veçmas stafit të financave.

Procedurat tona kanë përfshirë rishikimin e kontrolleve të brendshme, të sistemeve të kontabilitetit, teste të ndërlidhura substanciale si dhe aranzhimet e ndërlidhura të qeverisjes deri në atë masë sa që konsiderohet e nevojshme për kryerjen efektive të auditimit. Të gjeturat e auditimit nuk duhet të konsiderohen sikur përfaqësojnë një pasqyrë gjithëpërfshirëse të të gjitha dobësive që mund të ekzistojnë, apo edhe të gjitha përmirësimeve që mund të bëhen në sistemet dhe procedurat që kanë operuar.

Shtojca II: Shpjegim i llojeve të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA

(e shkëputur nga ISSAI 200)

Forma e opinionit

147. Auditori duhet të japë një **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Nëse auditori, bazuar mbi dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë keq-deklarime materiale ose nuk arrin të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, atëherë ai duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit sipas pjesës që flet për 'Përcaktimin e llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit'.

148. Nëse pasqyrat financiare të përgatitura sipas kërkesave të një kornize për prezantim të drejtë nuk arrijnë të japin një paraqitje të drejtë, auditori duhet të diskutojë çështjen me menaxhmentin dhe, varësisht nga kërkesat e kornizës së zbatueshme për raportim financiar dhe nga mënyra se si zgjidhet çështja, të përcaktojë nëse është e nevojshme të modifikojë opinionin e auditimit.

Modifikimet që i bëhen opinionit në raportin e auditorit

151. Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit në rast se, duke u bazuar në dëshmitë e marra të auditimit, arrin në përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi përmbajnë gabime materiale, ose në qoftë se auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të nxjerrë përfundimin se pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale. Auditorët mund të japin tri lloje opinionesh të modifikuara: opinion të kualifikuar, opinion të kundërt dhe mohim të opinionit.

Përcaktimi i llojit të modifikimit që i bëhet opinionit të auditorit

152. Vendimi se cili lloj i opinionit të modifikuar është i përshtatshëm varet nga:

- natyra e çështjes që i jep shkas modifikimit – d.m.th nëse pasqyrat financiare përmbajnë keq-deklarime materiale ose, në rast se ishte e pamundur për të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, mund të përmbajnë keqdeklarime materiale; dhe
- gjykimi i auditorit rreth përhapjes së efekteve ose efekteve të mundshme që çështja ka në pasqyrat financiare.

153. Auditori duhet të japë një **opinion të kualifikuar nëse**: (1) pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë materiale por nuk janë përhapur në pasqyrat financiare, ose (2) nëse auditori nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, por arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë materiale por jo të përhapura.

154. Auditori duhet të japë një **opinion të kundërt nëse**, pasi ka marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme, auditori arrin në përfundimin se keq deklarimet, ose individualisht ose së bashku, janë edhe materiale edhe të përhapura në pasqyrat financiare.

155. Auditori duhet japë **mohim të opinionit nëse**, pasi nuk ka mundur të marrë dëshmi auditimi të mjaftueshme dhe të përshtatshme në të cilat të bazojë një opinion, auditori arrin në përfundimin se efektet e çdo gabimi të pazbuluar mbi pasqyrat financiare kanë mundur të jenë edhe materiale edhe të përhapura. Nëse, pas pranimit të angazhimit, auditori bëhet i vetëdijshëm se menaxhmenti ka imponuar një kufizim të fushëveprimit të auditimit, për të cilin auditori konsideron se mund të rezultojë në nevojën për të shprehur një opinion të kualifikuar ose mohim opinionit mbi pasqyrat financiare, auditori duhet të kërkojë nga menaxhmenti ta heqë atë kufizimin.

156. Nëse auditori jep një opinion të modifikuar, ai duhet të modifikojë edhe titullin për të korresponduar me llojin e opinionit i shprehur. ISSAI 1705 jep udhëzime shtesë rreth gjuhës specifike që duhet përdorur kur jepet një opinion dhe për të përshkruar përgjegjësinë e auditorit. Ajo gjithashtu përfshin shembuj ilustrues të raporteve.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

157. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për të tërhequr vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka prova të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë një paragrafi të Theksimit të Çështjes në raportin e tij. Paragrafët për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohen vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

158. Një paragraf i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç' pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

159. Nëse auditori e konsideron të nevojshme për ta komunikuar një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që ta kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje Të Tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të Çështjes.

Shtojca III: Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

Komponenti i Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Të zbatuara	Në proces të zbatimit	Të pa zbatuara
1.4 Pajtueshmëria me kërkesat për PVF dhe kërkesat tjera për raportim	Kryetari duhet të sigurojë se janë vendosur procese efektive për të konfirmuar që plani i hartimit të PVF 2016 i adreson të gjitha çështjet e ngritura përfshirë rrezikun domethënës për pasuritë. Kjo, gjithashtu duhet të përfshijë rishikimin e draft PVF-ve nga menaxhmenti, me fokus të veçantë në fushat me rrezik të lartë dhe tek fushat ku janë identifikuar gabime.		Përkundër progresit në përgatitjen e PFV, ende në proces të zbatimit ishte regjistrimi i plotë i të gjitha pronave komunale.	
2.3 Rekomandimet e vitit paraprak	Kryetari duhet të hartoj një plan veprimi për zbatimin e rekomandimeve të këtij raporti dhe rekomandimeve të mëhershme dhe të forcoj masat e kontrollit dhe të përgjegjësisë ndaj personave të ngarkuar për adresimin të plotë rekomandimeve që veprimet e parashikuara me këtë plan veprimi të zbatohen, në veçanti në fushat e identifikuar me prioritet të lartë.	Po, ka zbatuar planin për veprim të rekomandimeve nga auditimi i vitit të kaluar		
2.4 Lista kontrolluese e vetëvlerësimit të MFK-së	Kryetari duhet të sigurojë se është zbatuar kërkesa për plotësimin e pyetësorit të vetëvlerësimit dhe që është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive dhe sistematike.			Nuk janë marrë masa konkrete.

2.5.1 Vlerësimi i rrezikut	Kryetari duhet të sigurojë se është hartuar një listë ku rreziqet janë identifikuar sipas niveleve dhe gjasave që ato mund të ndodhin, si dhe janë parashikuar masat si kundërpërgjigje nëse ato ndodhin. Gjithashtu, përgjegjësia për menaxhimin e rrezikut duhet të delegohet tek një përgjegjës i cili do të raportoj tek menaxhmenti dhe të sigurojë zbatimin e kërkesave në këtë fushë.			Nuk janë marr masa konkrete.
2.5.2 Plani strategjik i Komunës	Kryetari duhet të miratojë një plan të përgjithshëm strategjik për komunën i cili do të përcaktojë objektivat afatgjata dhe të shërbej si platformë orientuese për hartimin e planeve vjetore, kryerjen e analizave krahasuese mes viteve dhe matjen e rezultateve kundrejt objektiveve.		Pjesërisht ky rekomandim është implementuar pasi menaxhmenti i komunës nuk ka bërë analize për matur rezultatet karshi objektivat e përcaktuara me strategjinë e zhvillimit komunal.	
2.6 Sistemi i auditimit të brendshëm	Kryetari i Komunës duhet të siguroj se shërbimi i auditimit të brendshëm, kryhet nga Ministria e Financave, apo ndonjë komunë tjetër. Shërbimi i auditimit, do të mbështeste menaxhmentin në vendimmarrje dhe eliminim të dobësive.			Jo nuk është implementuar. Nuk ishin kërkuar shërbime të auditimit të brendshëm nga NJQH apo nga auditorët e ndonjë komune të afërt.

3.3 Planifikimi dhe Realizimi i Buxhetit	Kryetari duhet të ndërmarrë një vlerësim të arsyeve për mos ekzekutim të buxhetit dhe të sigurojë një planifikim të mirëfilltë i cili bazohet në kërkesat reale si dhe të përcaktojë opsionet praktike për përmirësimin e ekzekutimit.		Buxheti i vitit 2016 ishte shpenzuar ne nivel te kënaqshme, por nuk ka arritur te performance te mire ne realizimin e projekteve kapitale për shkak te mos miratimit te buxhetit ne Kuvendin komunal.	
3.5.1 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)	Kryetari duhet të siguroj se kontratat për shërbime të veçanta përdoren vetëm për shërbime specifike aty ku me të vërtet ka mungesë të kuadrit si dhe kohëzgjatja e tyre mos të jetë mbi 120 ditë, siç e përcakton ligji. Në rast të vlerësimit për nevoja të angazhimeve afatgjata, duhet të shpallen procedura të rregullta rekrutimi.			Nuk është implementuar si dhe nuk kishte marrë masa konkrete.
3.6 Të Hyrat (përfshirë të hyrat vetjake)	Kryetari duhet të sigurojë se vlerësimet për pronat të kryhen me kohë dhe të vendosë kontrolle të brendshme shtesë në fushën e mbledhjes, regjistrimit barazimit dhe raportimit të hyrave vetjake. Të ndërpres praktikat aktuale të inkasimit të pagesave mbi 10€ dhe këto pagesa të kryhen përmes llogarisë bankare. Ndërsa, pagesat e inkasuara nën këtë shumë, duhet të deponohen brenda 24 orësh në llogarinë bankare të autorizuar nga komuna.			Nuk ishin ndërmarrë masa konkrete për zbatimin e këtij rekomandimi.
3.7.1 Pasuritë kapitale dhe jo-kapitale	Kryetari duhet të siguroj marrjen e masave të menjëhershme dhe të inicioj regjistrimin e të gjitha pasurive në Sistemin E-pasuria. Nëse sistemi nuk mund të përdoret për arsye të ndryshme, regjistrimet të bëhen përmes ndonjë programi tjetër, i cili siguron plotësinë dhe saktësinë e regjistrimeve.			Nuk është implementuar ngase nuk ka pasur veprim konkret për funksionalizimin e E-pasurisë.

3.7.2 Trajtimi i parasë së gatshme	Kryetari duhet të shtoj masat e kontrollit në zbatimin e rregulloreve të Thesarit dhe të siguroj se paraja e imtë do të shpenzohet në pajtim të plotë me procedurat e shpenzimeve. Blerjet që mund të parashihen me planin vjetor të prokurimit, nuk duhet të jenë subjekt i blerjeve me para të imta.			Nuk është implementuar ngase nuk ka ndërmarrë masa konkrete.
3.7.3 Trajtimi i të arkëtueshmeve	Kryetari duhet ta shqyrtoj gjendjen e këtyre llogarive, të analizoj arsyet për akumulimin e këtyre shumave të konsiderueshme dhe të ndërmerr veprime efektive për maksimizimin e shkallës së inkasimit. Procesi i monitorimit sistematik të masave dhe politikave për rritjen e inkasimeve, duhet të jetë gjithashtu pjesë e shqyrtimeve të rregullta të menaxhmentit.			Nuk është implementuar ngase nuk ka veprime konkrete në zvogëlimin e llogarive të arkëtueshmeve.
3.7.4 Trajtimi i borxheve	Kryetari duhet të shqyrtoj në mënyrë kritike gjendjen e detyrimeve të papaguara, për të përcaktuar masat e nevojshme për adresimin e çështjeve të identifikuara, dhe pagesat të bëhen në kuadër të limiteve kohore të përcaktuara me rregullat financiare. Një opsion i sugjeruar do të ishte që problemin e borxheve të prapambetura, komuna ta diskutoj edhe me Qeverinë.			Nuk është implementuar ngase komuna ka probleme me llogaritë e pagueshme të trashëguara nga qeverisja paraprake.
Gjithsej	13	1	4	8

Shtojca IV: Letërkonfirmimi

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Komuna e Kllkot-Verbovci/Opština Klokot-Vrbovac/Municipality of Klokot-Vrbovac

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi dhe data: Kllkot, 22.05.2017

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Kllkotit, për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Kryetari:
Srećko Spasić

